

13.5.2022

TEKIJÄN NIMI | SISÄINEN

Sosiaaliturvan vakaa rahoittaja

Tietopaketti

Työllisyysrahasto

Sysselsättningsfonden | Employment Fund

Sisältö

Tässä tietopaketissa kerromme, mistä Työllisyysrahaston vahva rahoitusosaaminen ja vakaa maksukyky koostuu. Pääset tutustumaan lakisääteisiin tehtäviimme toimeenpanon lukujen kautta sekä siihen, miten olemme todistaneet kyvykkyytemme hoitaa meille annettuja tehtäviä myös silloin, kun kotimaassa ja maailmalla talouden turbulenssit ovat nostaneet Suomen työttömyysturvamenoja äkisti.

Tietopaketin sisältö

- Ennakoimalla ja varautumalla turvaamme maksuvalmiuden
- Työllisyysrahaston vahvan rahoitusosaamisen osatekijät
- Työttömyysvakuutusmaksujen toimeenpano lukuina
- Työttömyysvakuutusmaksujen valvonta
- Suhdannepuskuri
- Sijoittaminen
- Velkarahoitus
- Lasku- ja noususuhdanteet vaikuttavat Työllisyysrahaston talouteen

Ennakoimalla ja varautumalla turvaamme maksuvalmiuden

- Työllisyysrahaston **vakaa taloudellinen asema** on tehnyt mahdolliseksi rahoittaa nopealla aikataululla suuria työttömyysmenojen lisäyksiä ja puskuroida nousevan työttömyyden aiheuttamia vaikutuksia.
- Työllisyysrahastolla on **kolme pääasiallista tapaa turvata työttömyysturvan rahoitus:**
 - 1 Työttömyysvakuutusmaksujen kohtuullinen taso ja tason korottaminen tarpeen mukaan
 - 2 Likvidit rahaksi muutettavat sijoitukset (suhdannepuskuri)
 - 3 Lainanotto

Ennakoimalla ja varautumalla turvaamme maksuvalmiuden

- Työllisyysrahaston luottoluokituslaitos S&P GlobalRatingsin vahvistama **luottoluokitus on AA+ (vakaat näkymät) /A-1+** (sama kuin Suomen valtiolla). Erinomainen luottoluokitus helpottaa joukkovelkakirjojen liikkeellelaskua tarvittaessa.
- Rahastolla on **lyhytaikaisen lainatarpeen varalle** myös yritystodistusohjelma (300 miljoonaa euroa, käyttämätön) sekä sitovat luottolimiitit neljän pankin kanssa (yhteensä 600 miljoonaa euroa, käyttämätön).
- **Työllisyysrahaston toimintakyky on pysynyt hyvänä myös yhteiskunnan kriiseissä.** Yhteiskunta ja suomalaiset ovat voineet luottaa siihen, että huonoina aikoina etuuden saajat saavat tuen tililleen.

Työllisyysrahaston vahvan rahoitusosaamisen osatekijät

SUHDANNEPUSKURI

Työllisyysrahastolla on laissa määritelty suhdannepuskuri, jolla turvataan maksuvalmiutta ja tasataan muutoksia työttömyysvakuutusmaksuissa. Suhdannepuskuri muodostuu rahaston varojen ja velkojen erotuksena. Varojen tai velkojen enimmäismäärä voi vastata enintään kuuden prosenttiyksikön työttömyysasteen menoja. Suhdannepuskurin enimmäismäärä lasketaan vuositilinpäätöksen lukujen perusteella.

SIJOITTAMINEN

Rahaston suhdannepuskuri ja muut varat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti maksuvalmius huomioiden. Koska sijoittamisen aikajänne on mahdollisesti lyhyt ja riskinottohalukkuus rajattu, sijoitusten allokatiossa painotetaan vakaampia omaisuusluokkia ja hyvää hajautusta. Suhdannepuskurin sijoittamisessa vaikeutena on se, että sijoitusomaisuutta realisoidaan tyypillisesti heikossa suhdannetilanteessa työttömyyden noustessa.

TOIMEENPANON TEHOKKUUS

Kehitämme jatkuvasti toimeenpanoamme ja automaatioprosessiemme käytäntöjä sekä testaamme toiminnallisuuksia, jotta varmistamme tehokkaan ja laadukkaan toimeenpanon sekä erinomaisen asiakaskokemuksen. Esimerkkejä uudelleenajatteluista ja toimintatapojen muutoksista on monia – ulospäin näkyvimmit ovat liittyneet toimintamme automatisointiin.

OSAAVA HENKILÖSTÖ

Olemme asiantunteva ja tiivis asiantuntijayhteisö. Rahastossa työskentelee noin 140 henkilöä. Suhteellisen pienenä toimijana meille on ollut välttämätöntä toimia kekseliäästi ja resurssitehokkaasti. Meillä on rohkeus uudistua ja nähdä muutoksissa mahdollisuuksia, joihin tartumme aktiivisesti.

VALVONTA JA LÄPINÄKYVYYS

Olemme Finanssivalvonnan valvoma itsenäinen laitos. Luottoluokituksemme on AA+ (vakaat näkymät) /A-1+, mikä on S&P GlobalRatingsin vahvistama ja sama kuin Suomen valtiolla. Olemme pörssitiedotusvelvollisia ja lainanoton myötä laadimme IFRS tilinpäätöksen.

LAINANOTTO-OIKEUS

Työllisyysrahastolla on oikeus ottaa lainaa velvoitteidensa täyttämiseksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain nojalla. Työllisyysrahaston joukkovelkakirjalaina on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n ("Nasdaq Helsinki") pörssilistalla, minkä vuoksi rahasto on pörssitiedonantovelvollinen.

Työttömyysvakuutusmaksujen toimeenpano lukuina

Työttömyysvakuutusmaksuja maksavia työnantajia

- noin **137 000**

Tulorekisteristä saatavien palkkatietoilmoitusten määrä

- **n. 60 milj.** v. 2023
- **n. 58 milj.** v. 2024

Työttömyysvakuutusmaksupäätösten määrä

- **520 880** v. 2023
- **500 547** v. 2024
- Automaatioaste 99 % (2023–2024)

Työttömyysvakuutusmaksuja koskevien laskujen määrä

- **486 166 kpl** v. 2023
- **471 680 kpl** v. 2024

Tavoitteena erinomainen asiakaskokemus

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUJA MAKSOI

137 502

työnantajaa tai muuta
maksuvelvollista tahoa

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSPÄÄTÖKSIÄ ANNETTIIN

500 547 kpl

Automaattisten
päätösten osuus **99 %**

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUJA KERÄTTIIN

1 571 milj. euroa

50,5 %

Työntekijät
maksoivat

806

milj. euroa

49,5 %

Työnantajat
maksoivat

766

milj. euroa

Saamatta jääneiden
maksujen osuus

0,25 %

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUJEN VALVONTATAPAUKSIA OTETTIIN KÄSITTELYYN

1 099 kpl

Valvonnan perusteella
annettuja päätöksiä

1 392 kpl

KOULUTUSKORVAUKSIA HYVITETTIIN

602 työnantajalle

TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUJEN ASIAKASKONTAKTIT (KPL)

Kirjautumiset
asiointipalveluun*

38 000

Viestit asiointi-
palvelussa

3 674

Sähköpostit

17 185

Puhelut

9 542

Laskurien
käyttökerrat

1 445

Verkkosivujen
katselut

89 375

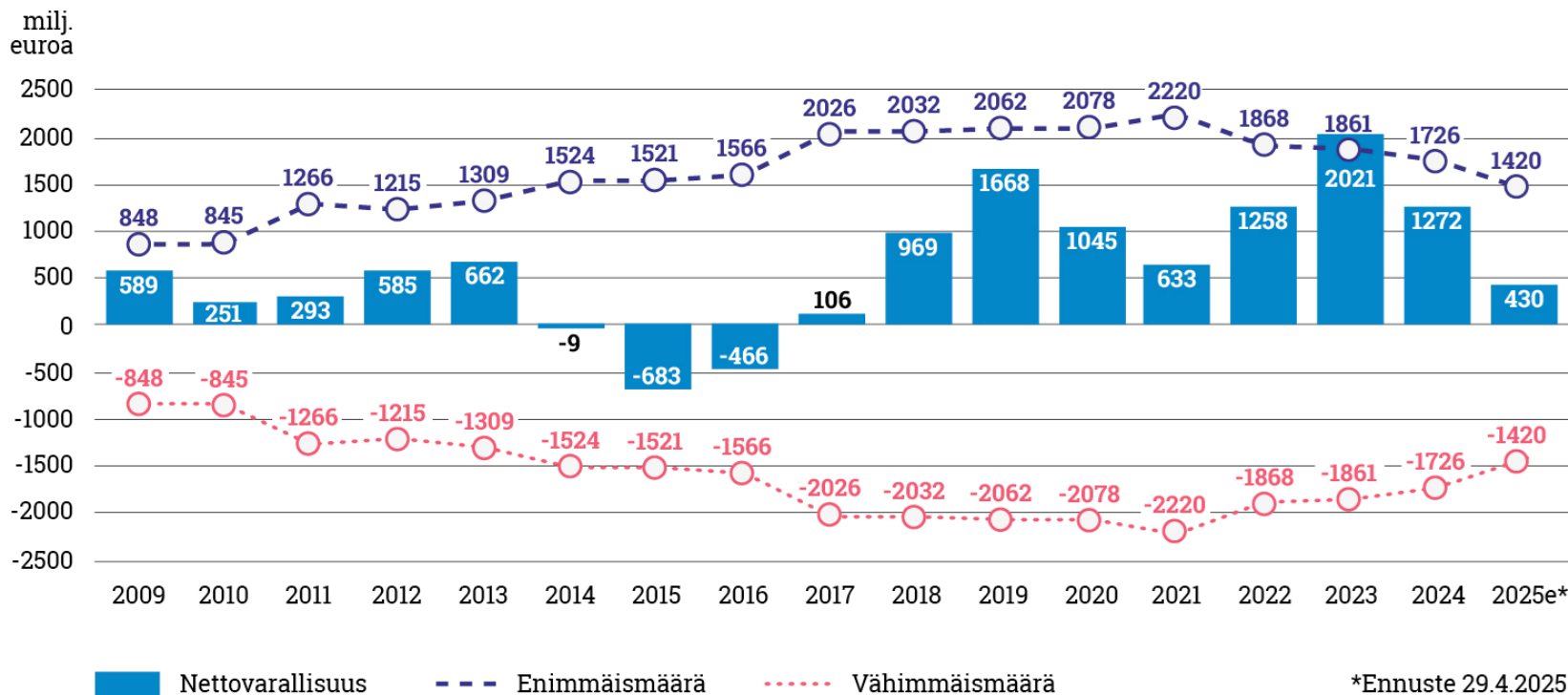
Työttömyysvakuutusmaksujen valvonta

- Valvomme myös työnantajien **työttömyysvakuutusmaksuvelvoitteiden täyttymistä** varmistaaksemme, että työnantajien työttömyysvakuutusmaksun perusteeksi ilmoittamat palkkatiedot vastaavat todellista palkanmaksua ja työttömyysvakuutusmaksut saadaan kerättyä oikean suuruisina.
- Vuonna 2024 määräsimme valvonnan perusteella lisämaksua maksettavaksi yhteensä 338 357 euroa (289 646 euroa vuonna 2023) ja palautimme maksuja 19 188 euroa (16 087 euroa vuonna 2023).

Suhdannepuskuri

Suhdannepuskurin kehitys

Työllisyysrahastolla on laissa määritelty suhdannepuskuri, jolla turvataan maksuvalmiutta ja tasataan muutoksia työttömyysvakuutusmaksuissa.

Suhdannepuskuri muodostuu rahaston varojen ja velkojen erotuksena.

Suhdannepuskurin varojen tai velkojen enimmäismäärää koskeva ennuste työttömyysvakuutusmaksuja määrittäessä voi olla enintään kuuden prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavien menojen suuruinen. Työttömyysvakuutusmaksutasosta päätettäessä suhdannepuskuri voi ennusteen mukaan ylittää varojen enimmäismäärän kahtena vuonna kolmen vuoden tarkasteluaikana tasaisen maksukehityksen turvaamiseksi. Tällöin työttömyysvakuutusmaksuja ei kuitenkaan saa määrätä edellisvuoden maksuja korkeammiksi.

Suhdannepuskurin enimmäismäärä lasketaan vuositilinpäätöksen lukujen perusteella.

Suhdanne- puskurin käyttöhistoriaa

Työllisyysrahaston suhdannepuskuria (Emu-puskuri) on käytetty viimeisten 25 vuoden aikana jo useaan otteeseen tasaamaan maksukorotuksia tilanteissa, joissa työttömyys Suomessa on kasvanut merkittävästi.

- Puskurin avulla tasapainotettiin työttömyysvakuutusmaksujen korotuksia Finanssikriisin ja koronapandemian aikana.
- Finanssikriisi kaksinkertaisti työttömyysturvamenot vuosien 2008 ja 2015 välillä. Kerätty suhdannepuskuri käytettiin tuolloin kokonaisuudessaan. Suhdannepuskuri oli muutaman vuoden negatiivinen, ja rahasto joutui ottamaan myös runsaasti lainaa vuonna 2015.
- Koronakeväänä vuonna 2020 erityisesti lomautusten määrä kasvoi merkittävästi. Vuosina 2020–2021 käytettiin suhdannepuskurissa olleita varoja, minkä lisäksi Työllisyysrahasto takasi maksuvalmiuden hankkimalla markkinoilta lisärahoitusta.

Sijoittaminen Työllisyysrahastossa

Työllisyysrahaston varat on sijoitettava tuloa tuottavasti ja turvaavasti ottaen huomioon rahaston maksuvalmius. Työllisyysrahaston sijoitusomaisuuden ja rahavarojen määrä oli 1 513 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopussa (1 869 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopussa).

Työllisyysrahaston on varauduttava siihen, että talouden suhdanteiden kääntyessä lähes koko sijoitussalkku voidaan joutua realisoimaan ja jopa melko lyhyellä aikavälillä, joten sijoittamisen aikajänne voi olla lyhyt. Perustavoitteena on turvata maksuvalmius ja pyrkiä tasaamaan työttömyysvakuutusmaksujen muutoksia. Jottei perustehtävä vaarannu, rahaston sijoitusvarallisuudelle ei voida asettaa korkeaa tuottovaatimusta turvaavuuden kustannuksella. Erityisenä vaikeutena on se, että noususuhdanteessa hankittu sijoitusomaisuus voidaan joutua realisoimaan laskusuhdanteessa.

Työllisyysrahaston sijoitustoiminnassa noudatetaan vastuullisuutta ja yhteiskunnallista hyväksyttävyyttä kuten Työllisyysrahaston muussakin toiminnassa. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että **huomioimme vastuullisuusasiat sijoituspäätöstä tehtäessä ja uskomme siihen, että pystymme tätä kautta parantamaan sijoitusten tuotto/riski-suhdetta.** Tämä huomioiminen sisältää mm. ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä ESG-tekijöitä (Environment, Social and Governance) sekä poissulkukriteerejä liittyen yrityksiin, joiden toimintatapoja pidetään vastuuttomina.

Työllisyysrahaston velkarahoitus

Työllisyysrahasto voi ottaa lain nojalla velkaa menojensa rahoittamiseksi.

Työttömyysvakuutusmaksujen asettaminen riittävälle ja oikealle tasolle on ensisijainen keino selviytyä rahastolle säädetyistä velvoitteista. Toissijaisena keinona on ottaa velkaa.

Mikäli suhdannepuskuri kokonaisuudessaan päätyisi velka-aseman puolelle, nähdään tämä tilanne tilapäisenä, enimmillään muutaman vuoden ajanjaksona, jonka jälkeen suhdannepuskuri pyritään palauttamaan positiiviseksi varallisuudeksi.

Hallituksen tulee laatia vuosittain velanhoitosuunnitelma. Velanhoitosuunnitelmassa hallituksen tulee päättää, millä tavoin velkaa tarvittaessa nostetaan ja kuinka velanotto voidaan hoitaa mahdollisimman edullisesti ja turvaavasti.

Jos Työllisyysrahaston velat ylittävät sen varat, voi valtioneuvosto antaa valtion omavelkaisia takauksia Työllisyysrahastolle ilman vastavakuuksia. Valtioneuvosto voi asettaa ehtoja antamilleen takauksille. Työllisyysrahasto voi ottaa lainaa Finanssivalvonnan luvalla myös maksuvalmiutensa turvaamiseksi. Finanssivalvonnan lupaa lainan otolle ei kuitenkaan tarvita, jos Työllisyysrahaston suhdannepuskuri on negatiivinen.

Työllisyysrahastolla on yritystodistusohjelma, jossa on mukana kuusi pankkia. Tämän ohjelman puitteissa liikkeeseenlaskettujen yritystodistusluottojen enimmäismäärä on 300 miljoonaa euroa.

Työllisyysrahastolla on neljän merkittävän pohjoismaisen pankin kanssa **valmiusluottosopimukset** yhteismäärältään 600 miljoonaa euroa.

Lasku- ja noususuhdanteet vaikuttavat Työllisyysrahaston talouteen 1/3

Kun Suomi liittyi Euroopan talous- ja rahaliitto EMUun vuonna 1999, sovittiin niin sanotuista EMU-puskureista, joita kerätään työeläke- ja työttömyysturvajärjestelmään. Samalla perustettiin työttömyysturvan rahoitusta hoitamaan Työttömyysvakuutusrahasto, joka nyt toimii Työllisyysrahaston nimellä. Suhdannepuskuri kerättiin 2000-luvun alussa melko nopeasti enimmäismääräänsä ja sen avulla voitiin tasapainottaa työttömyysvakuutusmaksujen korotuksia vuosina 2003–2004 ja 2009–2010.

Kun suhdannepuskurin kokoa säädettiin 1990-luvun lopussa, lähtökohtana oli, että puskurin tulisi riittää noin 2–3 vuoden pituisen taantuman ajaksi. Vuonna 2008 alkanutta finanssikriisiä ja sitä seurannutta eurokriisiä, eli lähes vuosikymmen pituista taantumaa, ei tuolloin osattu ennustaa. Työttömyysturvamenot kaksinkertaistuivat vuosien 2008 ja 2015 välillä. Tämä näkyi luonnollisesti myös silloisen Työttömyysvakuutusrahaston menoissa. Kerätty suhdannepuskuri kului loppuun ja vuonna 2015 oltiin tilanteessa, jossa rahasto joutui ottamaan runsaasti lainaa. Lainanoton avulla maksujen korotus voitiin pitää maltillisena, mutta vuodelle 2016 jouduttiin kuitenkin korottamaan työttömyysvakuutusmaksuja yhteensä 1,0 prosenttiyksiköllä.

Lasku- ja noususuhdanteet vaikuttavat Työllisyysrahaston talouteen 2/3

Suomen talous pääsi lopulta hyvään kasvuvauhtiin vuonna 2016. Työllisyys kääntyi kasvuun ja työttömyys alkoi vähentyä. Työttömyysturvamenojen aleneminen johti siihen, että rahaston tulos kääntyi positiiviseksi. Suhdannepuskuria alkoi taas alijäämävuosien jälkeen kertyä niin, että vuoden 2018 lopussa puskurissa oli varoja lähes enimmäismäärän. Samaan aikaan voitiin alentaa työttömyysvakuutusmaksuja. Vuosina 2017–2019 voimassa oleva määräaikainen laki nosti suhdannepuskurin enimmäismäärän seitsemän prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavien menojen määrään, kun se aiemmin oli viisi prosenttiyksikköä. Vuonna 2020 alkaen puskurin enimmäismääräksi on ollut 6 prosentin työttömyysastetta vastaava menojen määrä.

Työllisyysrahaston ennakkoasetelmat vuodelle 2020 olivat myönteiset: työttömyyden oletettiin pysyvän alhaalla ja talouden kehittyvän kohtuullisesti. Koronapandemia muutti kuitenkin kehityssuunnan täysin. Vuosina 2020 ja 2021 koronapandemian aiheuttamasta tilanteesta johtuvia, jyrkästi kasvaneita työttömyysturvamenoja rahoitettiin Työllisyysrahaston suhdannepuskurilla sekä maltillisilla työttömyysvakuutusmaksun korotuksilla. Lisäksi Työllisyysrahaston maksukyky turvattiin ottamalla lainaa ja laskemalla liikenteeseen joukkovelkakirjalainoja.

Lasku- ja noususuhdanteet vaikuttavat Työllisyysrahaston talouteen 3/3

Vuoden 2022 alussa Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukraina, millä on ollut pitkäaikaisia vaikutuksia Suomen talous- ja työllisyyskehitykseen. Työllisyysrahaston suhdannepuskuriin kuitenkin kertyi tasaisesti varoja, eikä työttömyysvakuutusmaksujen tasoon tehty muutoksia vuodelle 2023. Myös vuonna 2023 työllisyys säilyi hyvällä tasolla, minkä ansiosta Työllisyysrahaston vuositulos oli selvästi ylijäämäinen ja suhdannepuskuri lähestyi enimmäismääräänsä. Lisäksi näkymät taloudesta ja työllisyydestä sekä hallitusohjelman kirjausten arvioitu menoja alentava vaikutus vaikuttivat siihen, että työttömyysvakuutusmaksujen taso lähes puolitettiin vuodelle 2024.

Työllisyysrahaston vuosi 2024 oli matalammista työttömyysvakuutusmaksuista johtuen ennakoidusti taloudellisesti alijäämäinen, joskin alijäämää syvensi työttömyysmenojen kasvu. Esitimme edelleen työttömyysvakuutusmaksujen alentamista vuodelle 2025. Toisen perättäisen maksujen alennus vuoden myötä työttömyysvakuutusmaksut ovat alle puolet vuoden 2023 tasosta vuonna 2025.

Eri arvioiden mukaan taloustilanne Suomessa on heikentynyt ja säilyy haastavana vuonna 2025, mutta tilanne paranee vuonna 2026. Ennusteympäristöön sisältyy poikkeuksellisen suurta epävarmuutta. Keväällä 2025 Työllisyysrahasto arvioi, että työttömyysvakuutusmaksuja tulee nostaa vuodelle 2026.

Työllisyysrahaston asiantuntijat antavat mielellään lisätietoa toimeenpanostamme.

Ota yhteys viestintätiimiimme:
viestinta@tyollisyysrahasto.fi

Työllisyysrahasto

Sysselsättningsfonden | Employment Fund